PAŃSTWOWY TEATR
IM. WOJCIECHA BOGUSŁAWSKIEGO
w KALISZU

Zdzisław Skowroński

„MATURZYŚCI"

PREMIERA
20 - III - 1956 r.

Mieczysław Winkler
Dyr. i Kier. Artystyczny

Eugeniusz Bąbolski
Z-ca Dyrektora

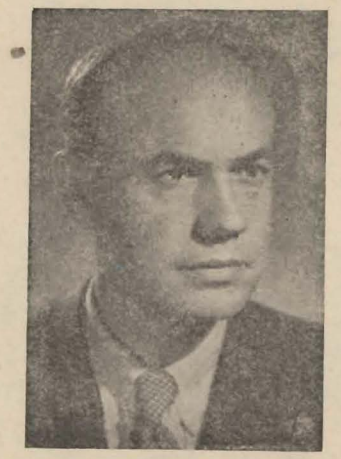

Apoloniusz Zawilski
Kierownik literacki

ZDZISŁAW SKOWROŃSKI

Od Autora

Jeżeli prawdą jest, że u podłoża powstania dzieła — obojętnie czy chodzi o literaturę, plastykę, dramat czy muzykę — leży wzruszenie, to sztuka moja pt. „Maturzyści" jest właśnie wynikiem przeżycia. Przeżycia, które jest chyba nieodłącznym składnikiem warsztatu pisarza. W twierdzeniu tym nie ma nic „odkrywczego". Każdy autor przystępując do pracy winien przecież zdawać sobie sprawę, na zasadzie jakich uczuć i w wyniku jakich potrzeb osobistych i społecznych wybrał ten a nie inny konflikt. W konkretnym wypadku „zdolność osobistego przeżycia spraw nieosobistych" — przytaczam tu sformułowanie Leona Kruczkowskiego — była w dużym stopniu ułatwiona: od dłuższego czasu problem młodzieżowy stał się w naszym społeczeństwie szczególnie aktualny i bliski.

Problemem młodzieżowym zacząłem się bliżej i głębiej interesować jeszcze kilka lat temu. Brakowało mi jednak jakiegoś bezpośredniego impulsu, który umożliwiłby mi skoncentrowanie uwagi i spojrzenia pisarskiego na jakimś konkretnym problemie. Trudność polegała przecież nie na braku materiału obserwacyjnego, ale raczej na jego mnogości. Chociażby na rozstrzygnięciu wątpliwości zasadniczej: jaki problem poruszyć, co wybrać. Czy tzw. chuligaństwo, które jest groźnym, ale — moim zdaniem — drugorzędnym wycinkiem kompleksu zagadnienia młodzieżowego, czy też skupić uwagę na znacznie ostrzejszym konflikcie dnia dzisiejszego — walki o nową moralność socjalistyczną. Wybrałem konflikt drugi jako typowy i moim zdaniem, któremu dałem wyraz w dramacie — bardziej bolesny. Czyż bowiem młode pokolenie oscylując między iedologią

Jan Maciejowski
Reżyser przedstawienia

Wanda Mak-Kuczyńska
Scenograf

SZCZEPAN ŁYŻWA

Zdzisław Skowroński

„MATURZYŚCI"

Sztuka w 3-ch aktach

WIRGILIUSZ GRYŃ

O S O B Y :

WŁADYSŁAW LASOŃ

DYREKTOR LICEUM	*SZCZEPAN ŁYŻWA*
PALUSZKIEWICZ	*WIRGILIUSZ GRYŃ*
BUJAK	*WŁADYSŁAW LASOŃ*
WOŹNIAKÓWNA	*JADWIGA PYTLASIŃSKA*
ORLIŃSKI	*LEON JÓZEFOWICZ*
DOMAŃSKA	*MARIA KUBICKA*
ANTONI WÓJCIK, — *Przew. Komitetu Rodzicielskiego*	*MIKOŁAJ ŻYRO*
ZOFIA WÓJCIK, — *jego żona*	*ZOFIA PIOTROWSKA*
KAZEK, — *ich syn, uczeń klasy maturalnej*	*ZBIGNIEW MAK*
LESZEK BIERNACKI (*uczniowie klasy maturalnej*)	*JÓZEF ŁODYŃSKI*
HANKA DOBRZAŃSKA (*uczniowie klasy maturalnej*)	*RYSZARD OSTROMĘCKI*
JURKIEWICZ (*uczniowie klasy maturalnej*)	*KAZIMIERA NOGAJÓWNA*
ZAWADA (*uczniowie klasy maturalnej*)	*TOMASZ BRZEZIŃSKI*
	JANUSZ GŁADYSZ

JADWIGA PYTLASIŃSKA

Rzecz dzieje się współcześnie w mieście wojewódzkim

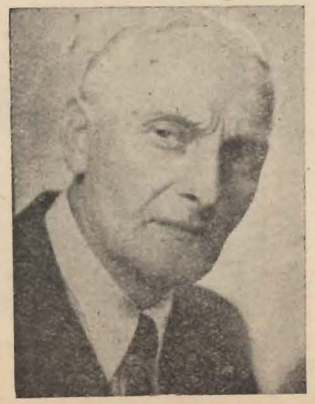

LEON JÓZEFOWICZ

Scenografia:
WANDA MAK-KUCZYNSKA

Reżyseria:
JAN MACIEJOWSKI

Kierownik Literacki:
APOLONIUSZ ZAWILSKI

Dyrektor i Kierownik Artystyczny: **MIECZYSŁAW WINKLER**

MARIA KUBICKA

socjalistycznej szkoły i atmosferą reakcyjnego środowiska, nie toczy nieraz tragicznej walki i czy nie jest często tak, że „chuligaństwo" jest właśnie konsekwencją doznanej porażki, porażki, której nie byłoby, gdybyśmy w większym stopniu byli — nie tylko krytykami — ale i wychowawcami młodego pokolenia?

Sztuka moja nie ma żadnych pretensji do „programowości". Ma ona charakter dyskusyjny.

Niech widz sam odpowie na pytanie, jak postąpić z moim bohaterem Kazkiem Wójcikiem, który zapisał się do ZMP bez przekonania, aby ułatwić sobie uzyskanie „przydziału" na studia medyczne. Czy wyrzucić go z ZMP? Niechaj widz oceni postępowanie Leszka Biernackiego który rzucił książkami w gabinecie dyrektora i na kilkanaście dni przed maturą uciekł ze szkoły, w której spotkała go krzywda.

I zastanówmy się, czy ten Leszek Biernacki, szczery i ideowy chłopak, zdobyłby naprawdę maturę na kursach wieczorowych, jak to sobie obiecywał, gdyby nie wrócił do szkoły? Czy żal, który wyniósł ze szkoły, nie zwichnąłby go i czy może zamiast pełnowartościowego człowieka nie mielibyśmy jeszcze jednego, wyprodukowanego przez nas samych — chuligana?

Zastanówmy się i oceńmy w tej sztuce postawę i postępowanie nauczycieli, rodziców i uczniów — jeśli chociażby w drobnym fragmencie widz ujrzy gdzieś samego siebie i zamyśli się na moment — sztuka spełni swoje zadanie.

* * *

Mikołaj Żyro

Kazimiera Nogajówna

Zbigniew Mak

Zofia Piotrowska

Tomasz Brzeziński

Józef Łodyński

* * *

Autor „Maturzystów", Zdzisław Skowroński, ma w swoim dorobku kilka sztuk teatralnych, pisanych wespół z Józefem Słotwińskim Są to przeważnie komedie lub komedio-farsy, jak np. „8,30", „Dwa tygodnie w raju", „Imieniny pana dyrektora". Szczególnie ta ostatnia sztuka, wystawiana również na deskach naszego teatru, zdobyła sobie powszechne uznanie. Grana jest jeszcze obecnie na scenach wielu teatrów zawodowych i amatorskich.

Jedyny dramat, napisany przez tę spółkę autorską, to „Załoga", którą wystawił w swoim czasie Teatr w Stalinogrodzie.

„Maturzystów" — już bez współudziału Słotwińskiego — napisał Skowroński w końcu 1954 roku. Temat w tej sztuce podjęty i pasja, z jaką została napisana, sprawiły, że zainteresowało się nią wiele teatrów naraz.

Sztuka spotkała się z dużym uznaniem krytyki i widzów teatralnych. Posiada ona wiele recenzyj i omówień na łamach pism literackich i codziennych i jest przedmiotem ożywionej dyskusji w kołach pedagogicznych i młodzieżowych.

W uznaniu jej bezspornej wartości ideowej i artystycznej Komitet Nagród Państwowych przyznał Autorowi „Maturzystów" w dziale literatury za rok 1955 — wyróżnienie.

SUFLER:
Wiktoria Gryń

INSPICJENT:
Roman Dobrzyński

KIEROWNIK TECHNICZNY:
Mieczysław Montelatyc

Kierownicy działów technicznych:

PRACE KRAWIECKIE:	*P. Prusiewicz i S. Lichacz*
PRACE STOLARSKIE:	*Stanisław Białczak*
PRACE MALARSKIE:	*Paweł Dziechciarow*
PRACE TAPICERSKIE:	*Henryk Kubiaszczyk*
PRACE FRYZJERSKIE:	*Władysław Pawlak*
ŚWIATŁO:	*Roman Staszak*
REKWIZYTOR:	*Michał Szewczuk*
BRYGADIER SCENY:	*Marcin Pietrzak*

Cena programu 1 zł

Kal. 752 - 1500 szt. p. druk. 3.55 K-km-7-495